

Časopis s podobami za slovensko mladino.

S prilogo: „Angelček“

Štev. 6.

V Ljubljani, 1. junija 1900.

Leto XXX.

Kralj Matjaž.

Ves zavit v svoj dolgi plašč
 Tam v votlini strme gore
 Sanje sanja kralj Matjaž,
 Jih presanjati ne more.

Vprt ob mizo speč sloni,
 Brada pa mu bujno rase,
 Ej, Matjaža — tak se zdi,
 Vsega še omota vase.

In vojaki mu stojé
 Kot na straži vsak ob steni,
 Drugi pa na tleh ležé
 Na dišečem, mehkem seni.

Konji s sklonjeno glavo
 Vedno še ob njih stojijo,
 Kot bi mulili seno,
 No, a tudi konji spijo.

Šlem, verige, meč in ščit,
 Sulice iz bojov slavnih,
 Vmes kak plašč, ovoj kak zvit
 Še iz časov starih, davnih.

Vse navskrižema leži,
 Dvignil pa Matjaž bo glavo,
 Svet užival srečne dni,
 Ko imel bo kralj državo.

Tatjan.

Bramadata in Radovan.

Indijska pripovedka. Spisal *N. Leskov.*

I.

Njega dni sta bili v Indiji dve cesarstvi: prvemu se je reklo Benares, a drugo so imenovali Kazaljsko. V državi benarski je vladal cesar po imenu Bramadata, a na Kazaljskem je carstvoval — Radovan. Oba vladarja sta si bila kaj malo podobna; bila sta povsem različnih značajev in različna v svojem delovanju. Bramadata, cesar benarski, je bil izvrsten vojak, a zato je tudi hotel povsod, kamor je prišel, vse pobiti in vpleniti. A Radovan ni mogel trpeti bojevanja, ampak trudil se je, da bi vladal po njegovi domovini mir ter da bi ljudje ne žalili drug drugega, temveč si složno pridobivali obleke in hrane, ne zavidajoč svojih bližnjih in ne prilaščujoč si tujega blaga.

Zaradi različnega življenja obeh cesarjev je bilo tudi na obeh vladarskih dvorih in pri vseh njunih podložnikih prav raznolično življenje.

Pri Bramadatovih so bili tedaj židane volje, ako so kogarkoli pobili in si prilastili tujega blaga, a Radovan je bil zadovoljen le takrat, ako je bilo okrog njega vse tiho in mirno in ako so njegovi podložni pridno delali, ne da bi drug drugega okanjevali in se lovili v mreže laži in zvijače.

A kakor niso bili zadovoljni vsi ljudje pod pokroviteljstvom hrabrega Bramadate, tako tudi na Kazaljskem niso vsi soglašali z Radovanom.

Radovanovim ljudem je postajalo dolgčas, in jeli so godrnjati:

„Kaj imamo od tega, da živimo mirno in pokojno v tišini! Tiho je danes. in tiho bo jutri, — kam se naj denemo od dolgega časa? Delajmo, kar nam drago, in ukvarjajmo se, s čimur si bodi, vendar nas ne bodo naši sosede nikdar častili tako, kakor ljudi hrabrega cesarstva Bramadatovega! Res, da živimo prijetno in v blagostanju, toda mehkužno in neslavno.“

Tako so godrnjali nekateri ljudje napram cesarju Radovanu že več let in so mu na ta način povzročili marsikatero bridko uro, ker je videl, da nekateri zaslepljenci ne spoznajo dobrot mirnega in tihega dela.

A v cesarstvu Bramadatovem so se ljudje že naveličali neprestanega bojevanja, in so besedovali:

„Kakšno korist nam neki prinašajo naše zmage! Nabasali smo si polne žepe zlata in srebra —, a podražili so se tudi pridelki. A saj tudi drugače skoro ni mogoče, ko vendar ni nikogar, da bi oral, sejal riž in pasel živino. Nekateri so ostali mrtvi na bojišču, a drugi smo se vrnili z razbitimi in polomljenimi udi. Boljše bi bilo, da živimo z vsemi sosedi v miru in prijateljstvu!“

Ko je zaslišal benarski cesar, nepremagljivi Bramadata, da se njegovi hrabri vojaki ne veselijo slavnih zmag, ampak da si želijo miru, da bi si zdravili

hude rane, — tedaj se silno razjezi hrabri cesar. Nemudoma veli svojemu klicarju, da naj vzame boben in gre buditi narod.

Klicar stopa ob potoci,
Grmeč boben nosi v roci,
Tako silno vanj teleba,
Da razlega se do neba.

Po vsem širnem cesarstvu je razposlal razljučeni cesar svoje jezdece, da bi drvili po širni zemlji, kličeč raz svojih slonov, naj primejo možje za orožje, da si podjarmijo novih dežel, naberejo bogastva in si naberejo danj.

Ko so zaslišali mladi, zdravi ljudje po cesarstvu Bramadatovem odmevati bojni klic, niso se zmenili za svoje osivele starčke, ki so godrnjali zaradi nedolžno prelite krvi, — ampak zgrabili so loke in puščice, prijeli ščite in se oblekli v oklepe.

Ni bilo dolgo, in cesarstvo Radovanovo, kamor so se usule bojne čete, je bilo razbito in podjarmljeno: kdor se je ustavljal, so ga pobili krvoloki, a cesarja Radovana so hoteli živega ujeti, češ, da ga privežejo za vrv, in peljejo za zmagonosnim Bramadatom, kadar se bo ta vračal v domovino. Mirni kazaljski cesar Radovan je potrpežljivo prenašal vse svoje izgube, toda ko je zvedel, kaka sramota je pripravljena njegovi osebi, ga je obšla zona. Njegovi sovražniki, da, in še celó njegovi nekdanji podložni, ki so se sedaj jeli hliniti novemu vladarju: vsi ti naj bi ga zasmehovali in zasramovali! Ne, tega ne preživi njegovo mehko srce!

Da bi se izognil tej sramoti, je rekel Radovan cesarici, svoji ženi:

„Sleci svojo cesarsko obleko in jo zamenjaj z beraško. Tudi jaz se bom oblekel v cunje, da lažje zbeživa in se skrijeva sovragu v varen kotiček, kjer ostaneva do konca dnij, ali vsaj tako dolgo, da nama zopet zasije solnce sreče!“

II.

Žena Radovanova je pritrdila temu nasvetu, in zamenjala sta svojo cesarsko obleko z beraškimi cunjami ter bežala po noči črez meje kazaljske. Skrivala sta se pred sovražniki „kakor zver po lesu plaha“. Kmalu pa sta zvedela, da je cesar Bramadata silno razjarjen, ker sta jo popihala iz njegovih zanj premagani Radovan in njegova žena Rupta. Hudo je kaznoval nekatere svojih podložnih, ki so bili toli malomarni, da so izpustili iz pasti cesarski par, ki bi naj korakal ob vrvi v vrstah njegovega slavnostnega spreveda.

In zopet je velel Bramadata svojemu klicarju, naj vzame boben in hodi ob reki buditi narod, kličeč mu: „Cesar obljubuje tistemu, ki bi zvedel, kje se skriva Radovan in cesarica Rupta, bogate cesarske darove in posaditi ga hoče na najlepšega slona, da jezdi za ujeto cesarsko dvojico, a njegovo ime se bode vsekalo v kamen v spomin vsem vnukom in pravnukom!“

Ko je zvedel vse to cesar Radovan, stresel se je groze in žalosti, ker je bila njegova oseba povzročiteljica tolikim smrtnim kaznim; in dejal je tedaj cesarici Rupti:

„Slabo sva naredila, da sva se skrila pred sovragi, kajti zaradi naju je po nedolžnem končalo mnogo ljudij. A tudi beraška obleka nama ne bo dosti pomagala: spoznali bodo naju in gnali pred grozovitega Bramadata. Zlasti darovi so zapeljivi, — ne zanesem se niti na svoje služabnike. Ali bi ne bilo boljše, da se sama objaviva Bramadatu? Kaj meniš?“

Toda cesarica Rupta je branila možu, da bi se šel sam objavit Bramadatu, ter mu nasvetovala drug način, kako bi se mu skrila.

„Ne potikajva se po temnih goščavah“, je dejala — „in ne plaziva se kakor šakala po pustinjah! Pojdiva rajši naravnost v sovražnikovo glavno mesto, v Benares, in živiva tam mej priprostim ljudstvom, mej bornimi težaki: tam se naju gotovo ne bo nihče nadejal.“

Cesar Radovan je poslušal svet svoje žene, in šla sta v Benares ter se naselila ondi, od nikogar poznana, mej najrevnejšimi delavci, ki so si z dnino prisluževali svoj borni krnh. V tem novem skrivališču jima je pa Bog naklonil sinčka-jedinorojenčka. Presrečna oče in mati sta mu nadela ime Dolgoživ, želeč mu dolgega in srečnega življenja.

Radovan je preživel že deset let s svojo soprogo Rupto in svojim sinkom mej priprostimi delavci benarskimi, z njimi deleč vse gorjé in veselje. Težko delo je v tem času tako izpremenilo nežni vladarski telesi, kakor preobrazi gorko solnce sočnato travo v osušene bilke. A kljubu svoji izpremembi nista ušla kruti usodi.

III.

Natovoril je nekega dne bivši cesar Radovan pretežko breme na rame — omagal je pod njim. Stopil je zato k bližnji reki, da bi se v bistrjih valovih skopal in si oživil odrevenelo telo. Toda komaj je bil slekel svojo borno obleko in jo položil na breg, zapazil ga je bogato opravljen gospod, ki se je sprehajal po svojem vrtu ob reki. Ta bogataš je bil nekdanj komornik na kazaljskem dvoru in je zaradi tega takoj spoznal cesarja Radovana, ki je imel na bedru črno znamenje v podobi ptičice, držeče glavico pod perutnico.

Obogatéli bivši komornik se ni premišljal dolgo, ampak sklical je straže in je velel zgrabit svojega nekdanjega cesarja ter ga izročiti vladarju benarskemu. Ujeli so stražniki cesarja Radovana in njegovo ženo ter ju pripeljali pred Bramadata. Sinka Dolgoživa niso zgrabili, ker ga baš tedaj ni bilo doma in ker Bramadata sploh ni imel uzroka, da bi se maščeval nad nedolžnim črvičkom.

A Radovana in njegovo ženo Rupto je dal voditi zvezana po vsem prestolnem mestu, po vseh cestah in ulicah, da bi ju gledali in zasramovali domačini in tujci. A naposled je zaukazal, naj ju tirajo izven mesta na širno prašno polje in ju razsekajo z mečem na pol in na štiri dele.

Ves čas, ko so vodili Radovana in Rupto po mestu, je hodil njun sinko Dolgoživ za njima, tužno plakajoč. Ko so pa privedli cesarja Radovana in njegovo ženo na prašno polje, da bi rablji izvršili grozno povelje svojega vladarja, tedaj je stopil Dolgoživ iz gneče radovednih gledalcev ter je poprosil, naj mu dovolé, da sprejme iz očetovih ust še zadnje nauke in zadnji blagoslov.

Vprašali so cesarja Bramadata in ta je pripustil, da se vidita še enkrat pred smrtjo oče in sin, a velel je, naj mu natančno sporočé, kaj bo govoril Radovan svojemu sinu, da bo vedel, ali naj pričakuje od Dolgoživa dobro ali zlo.

Pustili so torej majhnega Dolgoživa k očetu Radovanu; a oče ni tožil in plakal zaradi bližajoče se smrti, ampak položil je na srce svojemu sinu samo te-le besede:

„Sin moj, Dolgoživ, ne glej v življenju predaleč in ne preblizu in pomni: sovraštvo se ne pomiri s sovraštvom, ampak le z dobrosrčnostjo.“

Ne besede več ni hotel izpregovoriti cesar Radovan; pripravil se je s svojo ženo na grozovito smrt, ki jima jo je odločil Bramadata. Bivšega cesarja kazalskega in njegovo ženo Rupto so zvezana vrgli na zemljo in ju razsekali najprej na polovico in potem še na četrto. Razmesarjeni telesi so pometali v razbeljeni prah in postavili so straže, da ju ne bi kdo zagrebel in da bi vedeli vsi mimogredoči: tako kaznuje cesar Bramadata vse tiste, ki ne upognejo svojih glav radovoljno pod njegov jarem!

IV.

Dolgoživ je vzrastel mej priprostim ljudmi in je potemtakem prav dobro vedel, kako mora z njimi ravnati, kdor hoče kaj doseči. Njegova največja skrb je bila namreč sedaj, da bi se trupli mrtvih roditeljev ne valjali po prahu, dokler bi ju ne oključale ptice in veter ne obelil. Hotel je telesne koščke sežgati na grmadi, kakor je običajno v indijski deželi. Zaradi tega je poprodal vse, kar je še ostalo pod domačo streho, ter je za ta denar kupil dva vrča sladkega vina in dva vrča prav močnega; a vrhu tega si je še preskrbel dve debeli butari smolnatih drv in nekaj perišč dišečega ščavja. Drva in dišeča zelišča je skril v pripravno globel, a s sladkim vinom je jel napajati stražnike, ki so čuvali razmesarjeni trupli. Ko so postajali stražniki židane volje, jim je polagoma primešaval močnega, opojnega vina k sladkemu, dokler jih ni tako opijanal, da so trdo zaspali. Tedaj jih je speče zavlekel v stran, a iz globeli je prinesel drva in dišeče ščavje in je zapalil grmadico, položivši nanjo razsekani trupli. Mala grmada je hipoma zaplapolala, sežigajoč telesne preostanke Radovana in Rupte, in dišeč dim se je vil od smolnatih drv visoko pod sinje nebo. — A stražniki so spali in hrpali.

Tedaj pa je cesarjevič Dolgoživ, — kakor je bila navada v njegovi domovini — trikrat okrog in okrog obhodil pepelišče, s prekrizanima rokama na prsih in odšel nato naravnost v bližnji gozd, niti najmanj se ne ozirajoč na pogorišče. A v temnem gozdu je osirotéli cesarjevič objokaval svoja ranjka roditelja in se je uglobil v zadnje besede svojega očeta, ki mu je dejal: „Ne glej niti predaleč, niti preblizu, kajti sovraštvo se ne pomiri s sovraštvom, ampak le z dobrosrčnostjo.“

In Dolgoživ je mahoma spoznal, da bi pomenilo „gledati v življenje preblizu“, ako bi se vtopil v globoko žalost zaradi pretresljive nesreče, kajti človek ni zato na svetu, da bi prekrizanih rok koprnél v tugi, tuhtajoč o preteklosti, ki se ne dá spremeniti.

Tako razsodivši, je vstal cesarjevič Dolgoživ izpod drevesa, kjer je plakal za svojimi stariši in se je napotil v obljudene kraje iskat si dela in zaslužka. Dolgo je taval od kraja, zaman si išoč primerne službe; a poslednjič je zopet prišel v Benares, v stolno mesto Bramadata, in se je ustavil na trgu, kjer so se zbirali ubožni dninarji, čakajoč, da bi prišel kdorkoli in jih najel za delo.

Tukaj je stal cesarjevič od jutra do žgočega poldneva. Drugi čakajoči, ki jih ni nihče najel, so se vrnili domov v senco svojih šotorov, a on je le še čakal in čakal, ker ga je že glad trl in ker sploh ni imel več svoje strehe.

Tedaj pa se mu je približal hlapec iz cesarskih hlevov in mu je rekel:

„Glej ga, tu-le stojiš brez dela in ne greš domov, — najbrž se ne veš kam obrniti! Ali hočeš, da ti preskrbim kakšno opravilo?“

„Saj baš tega pričakujem“, odvrnil mu je Dolgoživ, „vedi me, kamor hočeš; pripravljen sem za vsako delo, s katerim ne škodujem svojemu so-bratu.“

„Nikakor!“ odgovoril mu je hlapec, „tvoje delo ne bo nikomur drugemu v škodo; a tega ti tudi ne prikrivam, da bi se tebi samemu utegnila pripetiti kakšna neprijetnost. — Vidiš, pri nas v cesarskih hlevih je mnogo slonov, a pri vsakem izmed njih sta dva nadziralca. Toda mej temi sloni je jeden nov — ni še dolgo, kar so ga ujeli in je zato še divji —; tega se bojijo vsi, kajti vsakega nadzirača prime s svojim rilcem in ga vrže iz staje ali pa loputne z njim ob steno ter ga pomandra. Še danes dopoldne je potrl svojemu poslednjemu nadziraču kosti, in sedaj se nihče več ne drzne blizu. Vsi služabniki so izjavili, da rajši pretrpe še tako občutljivo kazen, kakor pa da bi se približali slonu. A ta slon je cesarju Bramadati baš najbolj všeč, in zato me je prvi konjar pozval pred-se ter mi dejal: ‚Pojdi in poišči človeka, ki bo oskrboval slona! Dotičnemu hočem plačevati štirikratno plačilo navadnega hlapca; ako pa ne najdeš takega človeka, — tedaj pojdi sam v njegovo stajo, in če te kaznujemo kot upornika samemu cesarju.‘ A jaz še imam, vidiš prijatelj, ženo in petero neodraslih otrok ter moram povrh še skrbeti za obnemogla roditelja. Usmili se me, mili prijatelj, in sprejmi to nevarno službo, ako nisi preboječ. Mogoče, da te bo slon rajši videl nego nas, kajti modri možje menijo, da ne more trpeti teh, ki se mu bližajo trepetaje, — a mi smo že vsi tako splašeni, da se nihče ne upa stopiti predenj iz očí v oči, a ti, ki ga še nisi videl nikdar, boš nastopil mogoče trdnjše in smelejše.“

„Res, res!“ je dejal Dolgoživ, „ti imaš deco in stariše, a jaz sem samcat na božjem svetu, brez imena in brez rodu. Šel bom s teboj in poskusil srečo, in naj ostanem cel ali tudi ne, odvrnil bom vsaj od tebe pretečo ti kazen.“

To rekši, je vstal Dolgoživ in je šel z dvornim hlapcem k hlevom cesarja Bramadata, ki mu je odvzel dedno cesarstvo in umoril očeta in mater.

(Konec prih.)

Kaj so nam pripovedovali naš dedek?

(Spisal Zorán.)

6. Kaj si pripovedujejo o griču sv. Roka?

Vetr ture proti zahodu od Ptuja na Štajerskem stoji lična cerkvica svetega Roka na majhnem griču. O tem holmcu si pripovedujejo razne reči.

Nekateri trdijo, da je bila strašna kolera, in tedaj so vse mrličke pokopali v jeden velik grob. Na ta grob, grič, so potem baje postavili cerkvico svetega Roka, ki je zaščitnik zoper kolero.

Drugi pa pravijo, da je bila huda vojska s Turki. Ko so jih kristijani premagali, vrgel je vsak vojak pest zemlje na jeden kup, in tako je postal holmec, ki je še sedaj, znamenje srečne zmage.

Nekateri menijo, da je hunski kralj Atila pod gričem sv. Roka pokopan. Ko je umrl Atila, dejali so ga Huni v zlato krsto, to so dejali v srebrno in obe pa v železno. Pokopali so ga pozno v noči in na grob so navozili toliko zemlje, da je nastal kar holmec, da bi ne mogel nikdo ukrasti zlate krste.

Zopet drugi pa trdijo, da vse to ni res, temveč da je tekla nekdaj Drava todi in da je nanosila na kup kamenja in peska, in da je na ta način nastal holmec sv. Roka.

Naj je že temu tako ali tako, kar je doživel neki hlapec tamkaj, pa je baje vendar-le res. Vi ga niste poznali, jaz tudi ne; poznali so ga pa stari, stari ljudje, ker tega je že strašno dolgo, ko se je prigodilo naslednje.

Neko noč je pasel konje po griču sv. Roka. Vlegel se je v mehko travo, prešteval zvezde na nebu in govoril sam s seboj: „Oh, ko bi bil vendar jedenkrat sam svoj gospodar! Vedno služiti in za druge delati ni prijetno.“

Ni še tega izgovoril, je že stala pred njim čisto bela ženska in je rekla: „Če hočeš, še jutrajšnji dan si lahko sam svoj gospodar in ne reven, temveč bogat. Pojdi z menoj!“

Vstal je in šel. Prišla sta do velikih železnih vrat, katerih pa še hlapec prej nikoli ni bil opazil. Žena je vrata odprla in vstopila sta v holmec. Bila sta v veliki svetli kleti, v kateri so stali trije veliki sodi polni denarjev; na vsakem sodu pa je bila zvita velika grda kača.

„Dotakni se vsakega sode“, mu je rekla, „in ves denar je tvoj in tudi mene bodeš s tem rešil! Kače ti ne storé nič žalega.“

Bal se je in tresel strahu, kot šiba na vodi, ker kače so bile strašno grde. Bližal se je prvemu sodu, da bi se ga dotaknil, pa kača se je vzpela kvišku in sikala, da ga je napadla taka groza, da je šel ritenski nazaj. Ko je stopil čez prag, zaloputnile so se vrata z vso močjo in mu odtrgale palec na desni roki, ker je držal to roko pred-se.

Vlegel se je zopet v mehko travo in premišljeval, kaj je ravno kar doživel. Vstopila je pred njega zopet prejšnja bela ženska ter rekla: „Ti nesrečni človek, zakaj si se zbal! Lahko bi bil sebe osrečil in mene rešil. Bila sem

grajščakinja in na tem-le griču je stal nekdam moj grad. Ker sem bila ne-usmiljena in skopa, sem svoje podložnike, kmete, jako stiskala in si tako nakopičila velikansko imetje. V kazni za svojo krutost moram sedaj dan in noč čuvati svoje bogastvo, katero si videl in katero bi ti bila rada dala, ko bi me bil rešil. — Morala bodem sedaj še dolgo, dolgo čakati rešitve; kajti ne rase še drevo, ki bode rodilo seme, iz katerega bode vzrastlo zopet drevo. Iz tega drevesa bodo naredili zibelko, in prvi otrok, ki ga bodo zibali v nji, me bode rešil. Če se pa še ta zboji, bodem rešena šele sodnega dne.“

Nato je izginila.

Šel je potem hlapec iskat svojega palca, a ni našel ne palca, ne vrat več.

V pastirski šoli.

Lesnikarjev Janezek se je moral že v zgodnjih letih posvetiti pastirskemu življenju. Bil je mej tremi brati najstarejši, čeravno sam šele v sedmem letu. Kakorkoli so pri Lesnikarjevih računali, vselej je tako pokazalo, da Janezek mora biti ovčar. Bratec Štefanček, ki je imel za njim največ let, je o božiču izpolnil šele svoje peto leto; torej ni bil še za na pašnik, najmlajši pa še manj. Hlapca pa bi bilo škoda, da bi postopal za ovcami; saj je imel drugega dela dovolj, — sam je večkrat rekel, da še preveč. Menite li, da pojde gospodar sam z ovcami na pašo? Torej ni bilo druge pomoči pri hiši, kakor: šestletni Janezek bodi pastir, pa je mir besedij!

Nekoliko si je sicer v čast štel ponosni Janezek, da ga hočejo porabiti za tako imeniten posel, zakaj njemu se je zdel ovčarski pastir še imenitnejši, kakor je res. Vendar skrbela pa ga ta nova služba ni malo.

„Oče, kako bom pa pasel ovce, ko jih ne znam?“ se je kremžil.

„Tako boš pasel, kakor jih drugi. Kaj misliš, da te bom za to pošiljal še v šolo, da bi študiral za ovčarja, kakor drugi za gospoda?“

Janezek si ni upal nič več ugovarjati; mislil si je, kakor bom videl, da pasejo drugi, tako bom pa še jaz.

Ko je po solnčnih bregeh skopnel sneg, moral je gnati ovce na pašo.

„Ženi past drobnico!“ so mu rekli oče, pa mu niso nič natančneje pojasnili, kako se pase.

Malemu ovčarčku ni bila majhna skrb. In res, že prvi dan je bila nadloga. Prignal je dve uri prezgodaj domov.

„Ali ne vidiš, da še ovce niso site? Drugikrat glej na solnce; kadar se bo začelo čez Krvavčev gozd pomikati za goro, takrat pa priženi domov!“

Ta nauk si je sicer dobro zapomnil; a to ga je še skrbelo: kaj pa takrat, ko ne bo solnca, ko bo oblačno? Polagoma ga je tudi v tem izučila izkušnja, da je zadel primeroma pravo uro. Nekaj mu je pomagalo to, ker mu je vedno še po ušesu donela očetova beseda: „ovce še niso site“; torej

ovce se morajo najprej napasti, potem šele jih sme prignati domov. Pa tudi to je polagoma premeril, kako dolg mora biti prilično dan tudi takrat, ko ni solnca.

Sedaj je Janezek res mislil, da zna že pasti, ko je vedel, kdaj je treba priganjati domov. A se je motil močno, zakaj pastirska učenost ima še več paragrafov.

Še isti teden se pokaže druga težkoča. Vesel prižene nekega večera drobnico domov, češ, da ta dan je pa dobro dovršil svoje delo. A kako se zavzame, ko mu oče že naproti zakličejo: „Kje so pa druge?“ Jednako se zavzame pastirček: „Kaj niso vse?“ Revček namreč še ni znal dobro šteti. Ovac je gnal na pašo trideset, a domov jih je prignal le petindvajset. Kaj

drugega je hotel, kot nazaj je bilo treba iti iskat zgubljenih ovčic. A po nekoliko se mu je polajšalo to sitno delo, ker mu je šel pomagat tudi hlapec, da poprej najdeta zgubljenke.

Tudi to težavo je premagal: sošteti je znal izvrstno vso svojo čredo, če je bila skupaj ali narazen, če je bila pri miru, ali se je premikala.

Nekaj časa je šlo še precej dobro; zadovoljen je bil. A prišli so zanj slabši časi. Mislil je, da se bo lažje paslo, ko bode več paše, ko bo trava izpodrasla. A motil se je zopet. Ovce so bile čimdalje bolj sitne, izbirčne. Niso hotele jesti dobre in lepe travice kar od kraja, marveč hitele so za jeguljčki, za gobami itd., da jih je komaj dohajal, komaj zavračal in obdržaval pred očmi, da se mu niso porazgubile. Ves upehan in utrujen je šepal zvečer proti domu.

Pa še ni znal vsega. Na polju je začelo žito rasti, po travnikih pa trava za košnjo. Pašnike so sicer ločile precej visoke ograje od njiv in travnikov; a kaj, ko pa ograje, katere zadržujejo drugo živino, ne zadržujejo tudi ova c katere se zmuznejo kaj rade skoz jako nizke in ozke odprtine. Po takem prepovedanem potu je tudi Janezku marsikatera ušla „v škodo“; slišati je moral marsikatero očitanje, še za „povračilo“ so povpraševali. Šele ko je bilo vse požeto in pokošeno, je zopet nekoliko lažje dihal. A vesel pa je bil, zelo vesel, da je prišla zima in ni bilo več treba pasti.

Drugo leto je bil že precej pogumnejši. A sedaj mu je bilo pa to v škodo, da je preveč zaupal sam sebi, češ, da je že popolnoma izučen pastir. V tej samozavesti sede nekoč pod košato bukev, ko so se ovce mirno pasle okrog njega. Nekaj časa sedi pokoncu, potem pa se nasloni s hrbtom in nekoliko vpognjeno glavico na deblo ter — zaspi, in spi — nekaj ur . . . Kakšne da so bile posledice, si lahko mislite: vse hude reči, kar jih more zadeti nesrečnega pastirja — „zgubil“, — „v škodo spustil“, — „kregan“, „tepen . . .“

Tretje leto je pa že Janezek znal pasti skoro brez napake. Mejem se je tudi Štefanček vzdignil toliko na kvišku, da je večkrat izkušeni pastir kazal nanj, češ, naj ga gre nadomestovat. Tudi oče so bili te misli, a pristavili so: „Še toliko časa počakaj, da jih bomo ostrigili.“

A predno je res izpregel, prišla je še najhujša poskušnja. Dobili so bili od nekod ovna, ki je bil zelo razvajen ter posebno siten in celo nevaren s svojim „butanjem“ ali „trkanjem“. Janezek ni bil nikjer varen pred njim. Če mu je bojoviti oven ušel v škodo, si ga ni upal zavriniti; zakaj precej ga je hotel napasti, če se mu je le približal. Mnogokrat je kar nenadno priletel od zadaj in ga podrl na tla. A tudi temu divjaku je prišel polagoma do živega. Urezal si je prav dolgo in krepko šibo, in kadar ga je hotel zapoditi odkod, se mu je približal, hitro legel na tla in na tleh ležé ga naklestil in napodil. Ker je vedel, da je oven sicer neumen in se zanaša le na roge in svojo trdo bučo, ga je strahoval tudi tako, da se ga je hipoma oklenil okrog vratú, in sedaj mu ni mogel narediti nič žalega, k večjemu sta nekoliko poskočila skupno.

Prišel je čas striženja. Predno se pa ovce ostrijejo, morajo se temeljito osnažiti zarad volne, da je ni treba potlej posebej prati. Tudi Janezkove ovce so „prali“ poleg globokega jeza. To delo ga je zelo veselilo že samo ob sebi, posebej pa še zarad nade, da je zadnje v njegovi pastirski dōbi. Lepo osnažili in oprali so bili tudi nevarnega ovna, a se dalje niso zmenili zanj. Kar nenadno prileti po svoji zastarani razvadi in Janezka puhne od zadej, da odleti tja, kjer je bila voda najglobočja. Ker ni znal plavati, je bil velik trud, predno so ga rešili. Vendar posebno zlih posledic pa ni bilo; le vsled straha in prehlajenja je bil nekaj časa betežen, a kmalu zopet zdrav kakor riba, in vesel, kakor more biti le nedolžen pastirček, ki je dostal svojo — pastirsko šolo.

Končno moram omeniti še neke preizkušnje, ki jo je moral prestati pri gospodu župniku, ko je prišel k njim po nekem opravku. „Kaj pa rajše

paseš“, ga vprašajo, „ovce ali zajce“? Toda ni se dal ugnati v kozji rog. Nekoliko pomisli in se odreže: „Ne vem, zakaj zajcev še nisem nikoli pasel!“ S tem odgovorom je prišel pri gospodu župniku v tak kredit, da se je preselil iz pastirske šole v pravo šolo in da je sedaj duhovni pastir v veliko zadovoljstvo sam sebi in svojim ljubim ovčicam.

„Internus.“

Spomini iz otročjih let.

(Piše L. Černej.)

18. Zrakoplav.

Naš oče so imeli nas otroke srčno radi. Če so le mogli, so nam pripravili kako veselje. Kedar so bili v bližnjem mestu, ali sploh kje z doma, so nam gotovo kaj kupili. Živo se tega spominjam iz svoje prve mladosti. — Navadno so mi prinesli žemljo ali rogec. Včasih — kedar so imeli več denarja — so mi kupili tudi kako igračko. Kaj čudo, da sem se vedno neizmerno veselil, kedar so bili oče namenjeni v mesto. In ko so šli, nisem imel ves dan miru: vedno me je ščegetalo in vznemirjalo tisto nebeško-bлаго čustvo, ki se imenuje up ali nada. Kolikokrat sem šel do vogla dedčeve hiše polukat, ali se že vračajo oče; kako nestrpno sem jih pričakoval!

Nekega dne pa so me vendar prehiteli, prej nego sem mislil, so se vrnili iz mesta. Hipno sem jih zagledal na dvorišču in presenečen sem vzkliknil: „Oče!“ — V levi roki so imeli neki zavitek, a z desnico so držali na niti rudečo kroglo, ki je plavala v zraku. „Kaj je to, oče?“ sem vprašal z začudenjem. Povedali so mi, da je zrakoplav, ki so ga za-me kupili.

Ko so odložili zavitek, poiskali so dolgo hodno nit in jo privezali k ovi. Popuščali so polagoma in rudeči mehur se je vzdigoval sam od sebe v zrak. Jaz nisem mogel verjeti svojim lastnim očem — zdelo se mi je, da sanjam. Dotlej sem opazoval, da sili in pade vsaka reč k zemlji, ako se izpusti, a ta krogla je šla naravnost kvišku! Oče pa so me kmalu prepričali, da je istina. Ovili so mi okoli roke nit, rekoč: „Tu-le imaš, pa drži, da ti ne ude!“ In imel sem v svoji oblasti to čudno stvar. Stiskal in držal sem nit tako, da mi je postajalo skoraj vroče.

Ne morem popisati, kako vesel sem bil. Nikdar mi ni napravila nobena igrača toliko radosti, kakor ta zrakoplav. — Ko sem ga doma že dovolj prevodil, šel sem ž njim k dedku. Bili so ravno v sadunosniku. Pokazal sem jim „zrakoplav“, kakor sem ga imenoval, (kajti „r“-u še moj jezik ni bil kos). Dedek so se nalašč čudili in jaz sem se še bolj veselil. — Imel pa sem kmalu grozno nevarnost. Zrakoplav mi je zašel mej vejevje, da nisem mogel nikamor ž njim. Komaj se je posrečilo dobremu dedku, da so ga rešili. Tedaj sem ga pa nesel spet domov.

Kake pol ure sem ga še držal in vodil, potem pa sem ga privezal h kolesu svojega vozička. Šel sem v sobo — po daljšo nit. Ravno sem jo odvijal, kar zakriči zvonaj dekla: „Zrakoplav! Zrakoplav!“ Planem na dvorišče, a zrakoplava ni bilo več. Prost je plaval visoko v vzduhu proti zahodnji strani. Potegnil je bil menda veter in odtrgal nit.

Prvi trenutek nisem prišel do sape, potem pa sem kričal z obupnim glasom: „Pomagajte! Pomagajte! Primite ga!“ — Pa kdo bi ga bil prijel? Šel je naravnost nad zvonik župnijske cerkve. Upal sem, da se morebiti zaplete tam konec niti; nastal pa je spet veter in zrakoplav je hitel višje — črez goro. Nem sem zrl za njim: zdelo se mi je, da gledam, kako beži od mene moja sreča. — Ko mi je zginil izpred očíj, sedel sem potrtna na prag in se milo razjokal.

Vse tolaženje je bilo zastoj. Še to ni nič pomagalo, da so mi oče obljubili, da mi kupijo o prvi priliki nov zrakoplav. — No, spanec me je pomiril in drugi dan nisem bil več tako žalosten.

Obljubljenega drugega zrakoplava nisem dobil. Oče najbrž niso naleteli več na takega prodajalca, ki jih le včasih nosi po mestih na prodaj. In bilo je dobro! Ne verjamem, da bi bil imel ž njim le približno tako veselje kakor s prvim. —

19. Hude sanje.

Popisal sem že neke najlepše sanje, kar sem jih imel kot otrok, da sta me vozila v vozičku angeljčka. Omenil pa sem tamkaj, da sem imel včasih tudi hude sanje. Evo jedne take!

Imeli smo hude svinje. Najhujši sta bili dve črni. Noben hlev ji skoraj ni držal, tako sta silili vun. Vedno sem trepetal, kedar sem moral mimo tistega svinjaka, iz katerega se je slišalo grozno kruljenje. Mislil sem si, ko bi mi pač dobili črni zveri.

Nekega dne ste res zopet iztrgali isti svinji stare duri in privreli na dvorišče. Takrat sem pač skočil, da sem skoraj prevrgel mater v veži.

Tisto noč se mi je sanjalo, da se mirno igram na dvorišču, kar prihrumite hudi svinji. Hočem zbežati, pa ne morem kmalu vstati. Ko sem po koncu, se svet udara pod meno. In spredaj je visok plot. Poskušam in poskušam, pa ne morem črez. Pošasti vedno bliže. Vpijem iz vsega grla na pomoč.

Res sem v sanjah kričal. Oče so me slišali in vprašali, kaj da mi je, a ko ni nič pomagalo, prišli so k moji postelji. Stal sem baje na nji in hotel po zidu. V skrbeh, da bi ne padel, zgrabijo me oče za nogo, meni pa se je v sanjah zdelo, da me je svinja šavsnila. Vpil sem še hujše in plazil po steni. — Mati so mejtem napravljali luč.

Dolgo se ni očetu posrečilo, pomiriti me. Ko so me vendar premagali in zbudili, so hoteli vedeti, kaj je bilo. Povedal sem jim trepetaje, da ste me svinji hoteli. Nikakor se nisem mogel zavedeti, da so bile vse le sanje. Ko so oče trdili, da ni bilo svinj, dejal sem jim: „O, saj sta vas tudi hoteli, le pogledjte, kako ste krvavi!“ V sanjah sem jih bil najbrž udaril po nosu, da jim je kri curkoma tekla.

Vedno sem še trepetal in gledal po temnih kotih, misleč, da zdaj in zdaj skoči iz katerega strašna svinja. Tistokrat je morala vso noč goreti luč. Oče so me vzeli v svojo postelj in ko sem črez dolgo zopet zaspal, so me še morali večkrat prijeti, da jim nisem ušel. Vso noč mi niste dali nesrečni svinji miru.

Kmalu nato so ju prodali. Tedaj se mi je odvalil težek kamen od srca in brez skrbi sem se zopet poigral na dvorišču; pa tudi v sanjah sem imel mir.

Nevihta.

(Prizor v naravi.)

Poglej ga, poglej gospodarja na dvorišču, kako ti je utihnil! Vse jutro je tolkel z belimi perotnicami, drgnil jih ob ostroge in tla, se razkoračil, pa pel tako, da je bil ded, sedeč na klopi pred hišo, že tega petja do grla sit in je pojal petelina v stran.

„Kje pa imaš svojo družino? A, tako! Tam v prsti se koplje! Kaj pa bo? Če se kokoši kopljejo v prsti — pravi ded — ni v zraku in na nebu vse prav. Nevihta bo nevihta!

Saj ni mogoče! Kaj bi tisto! Nebo je jasno kot ribje oko. Kako li bo nevihta? Iz jasnega vendar ne pride!

No, no, pa lastavice tudi letajo tako pri tleh! Slabo znamenje! Pes tam pred pragom molí jezik iz gobca, in sèm od gozda kos nekaj straši s sva-rečimi glasi, češ: „Čudno, čudno!“

Res je čudno. Vse kaže, da bi utegnila priti nevihta; a nebo se tako jasno smehlja ... O, ne! Glej, že se prikazujejo mali oblaki po njem. Mre-žasto se križajo, naraščajo in se množé.

Zrak je nestrpno soparen. Vse zelenje, vsa rast sili do tal zbog palečih solnčnih žarkov.

Tam na polju se kadi za plugom in znoj teče oračem kot živini. Suša je, huda suša! Zemlja reží razpokana in skrajno žejna.

Vzduh je miren. Nobena sapica ne dahne. Malo trenutkov še, pa že pripleše južni veter po zraku. Podí se od cvetke do cvetke, hladno jo po-ljubljaajoč. Blagodejno si igra okoli čela sivega orača na polju in mu spre-minja znojne kaplje v hlape, kakor bi mu jih poljubljal raz čelo. Od drevesa do drevesa hiti in pozibava veje njegove.

Mej tem so se oblaki nakopičili v grozeče, kakor gore velike skupine. Solnce je skrilo za njimi svoj obraz.

Temní se. Kar nekak somrak nastaja. Veter prihaja huji in krepkeji. Vedno je tišje in tišje v naravi, le veter se siloma zažene včasih po zraku, pa zopet utihne.

Kmalu začne vztrajno pihati in divjati vihar. V vrtincu vzdiguje listje in cestni prah v zrak, da se kakor oblaki vali po vzdušju. Drevje se upo-giblje in stoka, veter tuli groznejše in groznejše.

Oblaki so zamolklo začrnili. Tu pa tam se že svetlika iz njih. Bliska se! Votlo bobneva od daleč gromenje. Vedno glasneje in glasneje, bližje in bližje.

Oblaki se podé pod nebom in v njih čudno vrši. Sedaj se v najbolj začrnelem zabliška in strela šine iz oblaka v oblak. Vid nam je vzelo. Po ušesih nam šumi ...

Sedaj pa sedaj kaplja kane iz grozečih oblakov.

„Zanesi nam, zanesi Bog,
Otmi nas rev, otmi nadlog!“

S. Gregorčič.

Še jeden blisk, še jeden grom in odprle so se zatvornice neba. Kako to vrši in hrešči, vre, hrumi in čofota!

Tam raz hlev je vzelo slamnato streho. Po zraku frči slama, na tla ropoče raz strehe opeka. Drevje stoče, se vije — — pada ...

Strele se lové in križajo po oblakih. Grom rjuje, kot bi bil sodni dan. Čuj, iz farne cerkve se oglašá zvon! Megli zvoní!

Tedaj pa stoji že družina zbrana sredi sobe in moli za odvrnjenje nesreče.

Še huje je začel rjoveti vihar.

„Oh, saj te kličemo Očeta!“ se glasi mej gromom in bliskom vroča molitev ...

Bog je čul gorke prošnje. Mileje in mileje, blažje in blažje se ulega pokoj po zemlji.

Piš je polagoma utihnil. Grom bobni le od daleč še in poredko. Nevihta je odšla dalje ...

Žejna zemlja se je napojila in ne zija več. Po potih še deró potoki vode, dež ponehava.

Iz hiš se prikazujejo ljudje. Kmalu je vse zopet živo.

Ondi na zahodu so se pretrgali oblaki in solnčni prameni so se usuli na zopet mirno zemljo. Sedmerobojna mavrica se je v velikem polukrogu razpela po nebesnem oboku. Vse je živo, veselo, vse prosteje diha in živi.

In ti, mladina?! Če ti zadivja kdaj nevihta v srcu, pazi, da ji bodeš kos, in spomni se: Ondi gori v nebesih se žari tebi solnce sreče, dokler si nedolžna in vesela, zarja ti obeta lepih dni, Bog je povsod tvoj zaščitnik in rešitelj.

Andr. Rapč.

Ko poje zvon.

Ko poje zvon večerni,
Se mi srce topí,
V ljubezni neizmerni
K nebesom hrepeni:

Tje gor, kjer Oče večni
Kraljuje vekomaj,
Kjer bodedo presrečni
I mi živeli kdaj!

Milka Posavska.

S a n j e.

Čujte, čujte, kaj nocoj
Janku se je pripetilo,
Ko v zvoniku je visokem
Prav zamolklo polnoč bilo.

Suknjo dedovo na sebi,
Janko sam po cesti gre,
Kam da se je bil napotil,
Tega niti sam ne ve.

In nenadno pred seboj
Janko zlat cekin zagleda:
„Ni mogoče, ali vendar,
Zlat cekin je, i seveda!“

Komaj pa ga hlastno shrani,
Drug cekin pred njim leži,
Kakor prvi lep je, jasen,
Kakor prvi se blišči.

Dalje hoče Janko srečni,
A kar more ne naprej;
Komaj dobro se prestopi:
Nov cekin na cesti glej!

Janko spravlja in pobira,
V glavi pa se mu vrti.
„Dosti, dosti“, toda že več
Lakomnost ga ne spusti.

Rasejo pred njim cekini,
Oj, kako bleščeči so;
Janko pa na kup jih spravlja,
Da mu čelo je rosno.

Kup se večja, rase, vstaja,
Njemu pa le dosti ni,
Oj, sedaj se nanj podere,
— Janko se iz sanj vzbudi.

Črna, gluha noč okrog.
To strmi, se čudi Janko,
Kam cekine pač je del;
Reši mu, kdor zna, to uganko?

Janko gleda, bistro gleda,
No, cekinov zlatih ni —
Same žalosti za njimi
Vso noč nič več ne zaspi.

Tatjan.

LISTJE IN CVETJE.

Iz zaklada naših pregovorov.

6. Roka roko umiva.

Božja neskončna modrost se razodeva tudi v tem, da je ustvaril po dvojce onih udov, katere bolj potrebujemo za svoje življenje: dvojno uho, da slišimo od vseh strani; dvojno oko, da bolje vidimo; dve nogi, ker bi ne mogli hoditi le po jedni. Posebno pa moramo biti hvaležni Bogu, da nam je dal dve roki. Kako nespretni bi bili z jedno samo roko, vidimo pri onih, ki so vsled nesreče izgubili jedno.

Pa moram tudi pohvaliti naši dobri rokici. Kako se lepo razumeta mej seboj: kako lepo podpirata pobožnega človeka pri molitvi! Kako sta jedini v svoji sodbi: kadar kdo pové kaj prav lepega, kar obe hkrati začneta ploskati; kadar je pa kaj prav strašnega ali žalostnega, kar hitro se stisneta in strmeč ali žalujoč omahneta! In kako sta postrežljivi: kadar je treba vzdigniti kaj težkega, kar obe se poprimeta bremena; kadar človek pada, se tako hitro spustita na tla, da ga prestrežeta in podpreta, da bi se ne pobil...!

Našemu pregovoru je bilo pa posebno všeč, ko ju je opazoval pri umivanju: kako lepo snažita druga drugo, dokler nista obe čisti in čedni. Zato si je izbral le jedno delo, ki je naše roke vzajemno opravljajo, čeravno se ta sesterska vzajemnost opazuje pri vseh opravilih. (Podobensko: „pars pro toto.“)

Pomen je sedaj jasen: Tudi ljudje naj bi ravnali tako ter se bratovsko podpirali pri vseh svojih delih. Ko bi pa res vsi tako delali, bi nam ne bilo treba tega pregovora. Zato ga rabimo le takrat, kadar hočemo povedati, kako hvaležno kdo povračuje dobroto in uslugo komu drugemu s slično dobroto in uslugo. Nasprotno ga pa tudi radi zasolimo takemu, kateri se maščuje nad drugimi in jim noče ustrezati v takih okoliščinah, v katerih se oni niso zmenili zanj.

V nekem smislu se torej ujema ta pogovor s petim blagrom Kristusovim: Blagor usmiljenim, ker dosegli bodo usmiljenje! Kakoršen si ti do drugih, taki bodo drugi do tebe!

Rebus.

(Priobčil Fr. Zdravko.)

$$10 \times 10 L + ' 100 = \frac{ah}{nog} !$$

Križna zastavica.

(Priobčil „Internus.“)

1	2	1 2 seka meso,
3	4	3 2 teše drevo,
		1 4 ima imenitne ljudi,
		3 in 4 jim kruha preskrbi.

Opomnja. Namestu številke postavi primerne zloge, da dobiš besede označenega pomena, - seveda za isto številko isti zlog.

Zastavica.

Vsaj ko rabi kar vsikdar,
Ker koristna je ta stvar:
Včasih v zraku se nahaja,
Včasih zemljo ti napaja.
Trdo zdaj je, zdaj mehko,
Brž povej mi, kaj je to?

Fr. Zdravko.

(Rešitev in imena rešilcev v pril. listu.)

Odgonetka zastavice v 5. številki.

St — sto — stol — stolp.

Prav so ganili: Krištof Marica v Katol. knjigo-veznici v Ljubljani; Bregant Cirila, Dopfer Stefan., Pavlin Mar., Fajdiga Angela, Završan Mar., učenec V. razr. pri č. uršul. v Ljubljani; Pavšek Karl, učenec v Račah; Kramer Milček, tretješolec v Ljubljani; Furlani Pepina, Stefanka in Romana v Ilirski Bistrici; Burger Ivan., Zorko in Jožef v Mariboru; Walland Mici. Gartner Dragica, Ravnik Zvezdana, Korencan Tonči in Fanci, Tavčar Zinka, Mejač Ivanka, Kaligar Milica, Torkar Rezika, gojenke pri č. gg. uršulinkah v Ljubljani; Vakaj M. pri sv. Ani na Kremlbergu; Sopotnič Jožef, Berger Pavel, Supan Ivan, Jerman Alojzij, Barovič Iv., učenec IV. razr. v Trbovljah na Vodi; Marinič Fr., učenec II. razr. pri Sv. Duhu v Haložah; Vrtnjak Mar. in Polanič Franciška, učenki V. r. pri Sv. Križu blizu Ljutomeru; Zupan Jožef v Česnjici.

Rešitev računske naloge:

$$9 \times 8 + 7 + 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1 = 100.$$

Prav se rešili: Urbas Antonija, Simšič Mar., Istinič Mar., Milavec Jožefa in Klemenec Ivana, učenke v Planini.

Rešitev demanta v 5. številki:

A
 E v a
 s r e č a
 s l a **M** n i k
A v e M a r i j a
 p o t r a t a
 s l i v a
 r j a
a

Prav so rešili: Pavšek Karol, učenec v Račah; Ljud. Medičeva v Trstu; Gantar Ivanka in Anica, učenki na Čatežu ob Savi; Kramer Milček, tretješolec v Ljubljani; Furlani Pepina, Stefanka in Romana v Ilirski Bistrici; Zargi Mar., učenka IV. razr. v Kamniku; Gnuš Slavka in Kazimir, učenca, Farčnik Dragica, poštna upravit. v Dolu pri Hrastniku; Kalin Ivanka, učenka III. r. v Kostanjevici; Burger Ivan. Zorko in Jožef v Mariboru; Walland Mici. Gartner Dragica, Ravnik Zvezdana, Korencan Tonči in Fanci, Tavčar Zinka, Mejač Ivanka, Kaligar Milica, Torkar Rezika, gojenke pri č. gg. uršulinkah v Ljubljani; Germ Josipa, upraviteljica in Tončka, učenka višjega razreda pri č. gg. šolskih sestrah v Smihelu pri Novem mestu; Vakaj M. pri Sv. Ani na Kremlbergu; Kokl Mar., Božič Marija, Škrlec Henrijeta, Herzog Leonija, Kardinar Mar., Robič Julijana, Repič Elza, učenke Franc Jožefove dekl. šole v Ljutomeru; Marinič Fr., učenec II. razr. pri Sv. Duhu v Haložah; Zupan Jožef v Česnjici.

Vse tri so prav rešili: Fatur Ivan in Slavko, učen. na Rakeku; Kopitar J., dij., Žitko Poldek, Lovšin J., petošolec v Ljubljani; Šlamberger Inka in Nuša, učenki v Kranju; Staré Bruno, dijak v Ljubljani; Winkler Lud., Turnšek J., Zorčič Vinko, Ozmeč Ant., Hrovat Štef., Sirc Fr., gimnazijci v Ljubljani; Likozar Konrad, Tonček in Ana, učenici v Preserji; Gomilek Antonija, učenka 2. let. viš. dekl. šole v Ljubljani; Omerza Fr., tretješol. Omerza Mar., šivilja, v Novem mestu; Meglič Roza, učenka IV. r. na Vranskem; Čede Anton, gimnazijec v Mariboru; Treven Albina, učenka V. razr., Treven Karol, učenec III. razreda v Idriji; Vršič Vekoslav, gimn. v Mariboru; Polak Mici, Jelovšek Mimica in Emica, Korencan Milka, gojenke pri č. g. uršul. v Škofji Loki; Pahor Josip, učenec ljud. šole in Hreščak, uč. c. kr. pripravnice v Sežani; Bizjak Albert, Adolf in Stanko, učenči v Gornji Rečici; Jane Micika, učenka III. razr. v Vrbi na Koroskem; iz Maribora? (brez podpisa); učenici V. razr. v Idriji.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h. — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripravniki dom“. — Urejuje **Ant. Kržič**. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.